

Ελληνική Εταιρεία

Διοίκηση Αθλητισμού και Αναψυχής 4(2), 2-21

Διοίκησης Αθλητισμού

Παράγοντες που διαμορφώνουν τη συμμετοχή στη χιονοδρομία αναψυχής. Διαφορές λόγω δημογραφικών χαρακτηριστικών και συχνότητας συμμετοχής

Σεβαστία Αβουρδιάδου, Κωνσταντίνος Αλεξανδρής και
¹Χαρίλαος Κουθούρης

Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

¹Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού
Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας

Περίληψη

Σκοπός της παρούσας μελέτης ήταν η διερεύνηση των λόγων που αναστέλλουν τα άτομα να συμμετάσχουν στη χιονοδρομία αναψυχής καθώς και η εξέταση πιθανών διαφορών μεταξύ διαφορετικών δημογραφικών χαρακτηριστικών και συχνότητας συμμετοχής. Στην έρευνα συμμετείχαν 301 έλληνες χιονοδρόμοι αναψυχής (65,1% άνδρες, 34,9% γυναίκες). Για την καταγραφή των ανασταλτικών λόγων χρησιμοποιήθηκε η κλίμακα των Alexandris και Carroll (1997a). Τα αποτελέσματα ανέδειξαν έξι παράγοντες: α) έλλειψη ενδιαφέροντος ($M=2,21$ $SD=1,34$), β) ατομικοί ψυχολογικοί λόγοι ($M=2,92$ $SD=1,34$), γ) έλλειψη παρέας ($M=3,06$ $SD=1,45$), δ) προβλήματα σε εγκαταστάσεις και υπηρεσίες ($M=2,74$ $SD=1,24$), ε) προβλήματα οικονομικά / πρόσβασης ($M=3,20$ $SD=1,49$) και ζ) έλλειψη χρόνου ($M=3,13$ $SD=1,55$). Παράλληλα ανέδειξαν στατιστικά σημαντικές διαφορές μεταξύ των δημογραφικών υποομάδων α) διαφορετικού φύλου, άνδρες / γυναίκες μόνον στους παράγοντες: ατομικά/ ψυχολογικά εμπόδια ($t=2,67$, $p<,01$), έλλειψη χρόνου ($t=-2,17$, $p<,05$) και β) διαφορετικού εκπαιδευτικού επιπέδου, στον παράγοντα έλλειψη ενδιαφέροντος ($F=2,87$, $p<,05$) μεταξύ αποφοίτων Δημοτικού ($M=4,88$, $T.A=2,58$), αποφοίτων Γυμνασίου / Λυκείου ($M=2,11$, $T.A=1,37$), Ι.Ε.Κ. ($M=2,08$, $T.A=1,20$) και Α.Ε.Ι. ($M=2,28$, $T.A=1,51$). Ακόμη σημειώθηκαν σημαντικές διαφορές σε όλους τους ανασταλτικούς παράγοντες αναφορικά με τη διαφορετική συχνότητα συμμετοχής ($F=18,72$, $p<,001$). Οι διοικήσεις των χιονοδρομικών κέντρων πρέπει να αντιμετωπίζουν τις διαφορετικές πληθυσμιακές ομάδες με ανάλογες στρατηγικές μάρκετινγκ, για να αυξήσουν το πελατειακό τους δυναμικό.

Λέξεις κλειδιά: ανασταλτικοί παράγοντες συμμετοχής, χιονοδρομία αναψυχής, δημογραφικά χαρακτηριστικά, συχνότητα συμμετοχής.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τις τελευταίες δεκαετίες, η χιονοδρομία και το άθλημα του σκι έγιναν εξαιρετικά δημοφιλή στην Ελλάδα. Σήμερα, στο ηπειρωτικό τμήμα της χώρας λειτουργούν, συνολικά, 19 χιονοδρομικά κέντρα σύγχρονων προδιαγραφών, που αποτελούν σημαντικούς πόλους για την ανάπτυξη δραστηριοτήτων χειμερινού τουρισμού και είναι ιδιαίτερα προσφιλή τόσο στους Έλληνες, όσο και στους ξένους επισκέπτες της χώρας. Αναφορικά με την Ελλάδα, η αγορά της χιονοδρομίας έχει αναπτυχθεί ραγδαία τα τελευταία δέκα χρόνια (Tsiotsiou, 2006), με τα 19 χιονοδρομικά κέντρα να προσελκύουν περισσότερους από 400.000 επισκέπτες κάθε χρόνο (Hudson & Cross, 2004) ενώ στην έρευνα των Κουθούρη, Αλεξανδρή, Γιοβάνη και Χατζηγιάνη (2005), μόνο ο αριθμός των χιονοδρόμων αναψυχής, άγγιξε τους 250.000 ετησίως. Συνολικά όλοι οι αναβατήρες των χιονοδρομικών κέντρων ανέρχονται στους 106, με 148 θέσεις, μήκους 56 χιλιομέτρων (www.snowreport.gr). Όλα τα χιονοδρομικά κέντρα είναι ανοιχτά προς το κοινό, με εξαίρεση αυτό του Ολύμπου, το οποίο αποτελεί βάση ορεινής εκπαίδευσης καταδρομέων.

Κατά τη χειμερινή σεζόν μέρες αιχμής αποτελούν τα Σαββατοκύριακα και οι αργίες, διότι δίνεται η δυνατότητα να συνδυαστούν και με άλλου είδους αναψυχικές και ελεύθερου χρόνου δραστηριότητες πέραν της χιονοδρομίας. Σχεδόν σε όλα τα χιονοδρομικά κέντρα γίνονται ετησίως ποικίλες διοργανώσεις, σε συνεργασία με εταιρείες, οι οποίες προσπαθούν να προωθήσουν τα προϊόντα τους στην αγορά της χιονοδρομίας. Τέτοιες εταιρείες είναι η Nescafe, η Jagermeister, η Redbull, η Dewar's, η Cuttyshark, η Subaru, η Renegade, η Salomon, η Rossignol, η Elan καθώς και διάφοροι ραδιοφωνικοί σταθμοί όπως Star fm, Zoo radio και Imagine fm. Τα καταφύγια των χιονοδρομικών αλλά και τα διάφορα ξενοδοχεία - ξενώνες φιλοξενούν κάθε χρόνο φίλους του βουνού που επιθυμούν να διανυκτερεύσουν από ένα έως και περισσότερα βράδια.

Οι διοικήσεις των χιονοδρομικών για να αντιμετωπίσουν τον αστάθμητο παράγοντα του καιρού, σχεδιάζουν να κάνουν νέες επενδύσεις δημιουργώντας συστήματα τεχνητής χιονόπτωσης, όπως αυτά που διαθέτουν ήδη το Καϊμακτσαλάν και τα 3 - 5 Πηγάδια, παρόλο που για κάθε 1τ.μ χιονιού απαιτούνται 100 λίτρα νερό, κάτι το οποίο φαίνεται πως δαπανά μεγάλη ποσότητα ενέργειας. Αν και οι εγκαταστάσεις των χιονοδρομικών κέντρων έχουν εκσυγχρονιστεί, ο ανταγωνισμός που προκύπτει από τις γειτονικές χώρες των Βαλκανίων έχει ήδη απασχολήσει το Υπουργείο Τουρισμού, τους υπευθύνους των Ε.Τ.Α καθώς και τις διοικήσεις πολλών περιφερειακών χιονοδρομικών κέντρων της Βόρειας Ελλάδας (www.xionodromos.blogspot.com, Εβδομάδα των Καλαβρύτων, (2005). Με προσοχή παρακολουθούν την κατάσταση και στα χιονοδρομικά κέντρα της Νότιας Ελλάδας (Παρνασσός και Καλάβρυτα) καθώς το 2004, παρατηρήθηκε ότι ιδιαίτερα μεγάλος αριθμός χιονοδρόμων από την Αθήνα, επισκεπτόταν κυρίως με οργανωμένες εκδρομές, αλλά και ιδιωτικά μέσα το Χιονοδρομικό Κέντρο Bansko στη Βουλγαρία, για να περάσει τις χειμερινές τους διακοπές. Ο συνδυασμός των υπερσύγχρονων εγκαταστάσεων με το πολύ χαμηλό κόστος διαμονής στη Βουλγαρία έχει κάνει το Bansko τον αγαπημένο προορισμό των ελλήνων χιονοδρόμων στερώντας πόρους από τα εγχώρια χιονοδρομικά που διατηρούν εγκαταστάσεις δεκαετίας του '80 και μάλιστα με

Διοίκηση Αθλητισμού και Αναψυχής 4(2), 2-21

ιδιαίτερα υψηλό κόστος διαμονής σε διάσημες περιοχές όπως η Αράχοβα, τα Καλάβρυτα και το Καρπενήσι. Επίσης ένα από τα πιο κοντινά στην Ελλάδα ευρωπαϊκά χιονοδρομικά κέντρα είναι αυτό που βρίσκεται στο Borovets της Βουλγαρίας (απέχει 72 χιλιόμετρα από τη Σόφια). Πρόκειται για το πιο παλιό (η ιστορία του αρχίζει από το 1896) και πιο μεγάλο χιονοδρομικό κέντρο της Βουλγαρίας, το οποίο διαθέτει το καλύτερο, από άποψη ποιότητας, χιόνι της ανατολικής Ευρώπης.

Πάνω από τα μισά χιονοδρομικά της Ελλάδας (10) βρίσκονται στη Μακεδονία και Θράκη με το Καιμάκτσαλάν να βρίσκεται πρώτο σε υψόμετρο κορυφής 2.528 μ. πανελλαδικά (Πίνακας 1). Στην Ελλάδα την ευθύνη λειτουργίας των περισσότερων χιονοδρομικών κέντρων έχουν οι δημοτικές επιχειρήσεις. Εξαιρέση αποτελούν ο Παρνασσός που ανήκει στην Εταιρία Τουριστικής Ανάπτυξης, το Σέλι και η Βασιλίτσα, που ανήκουν στη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού, το Μαίναλο, που είναι θυγατρική του ομίλου «Κλαουδάτου» και το «Χρυσό ελάφι» που είναι το μοναδικό ιδιωτικό. Το ερώτημα που προκύπτει είναι αν τελικά οι δημοτικές επιχειρήσεις μπορούν να καταφέρουν να έχουν κέρδη κάθε χρόνο (*Ελεύθερος Τύπος*, 2007).

Επιστημονικές έρευνες που σχετίζονται με τη χιονοδρομία ως δραστηριότητα αναψυχής στην χώρα μας παρουσιάστηκαν για πρώτη φορά μόλις την περασμένη δεκαετία. Ο Κουθούρης (1991) μελέτησε τη συμβολή των τροχοπέδλων στην εκμάθηση της βασικής τεχνικής της χιονοδρομίας κατάβασης, οι ερευνητές Theodorakis, Goudas και Kouthouris (1992) ανέπτυξαν σχετικό ερωτηματολόγιο καταγράφοντας τις στάσεις των φοιτητών προς το άθλημα της χιονοδρομίας, ακόμη οι Grouios, Kouthouris και Bagiatis (1993), διαπίστωσαν διαφορές στη δυνατότητα μάθησης της χιονοδρομίας κατάβασης, σε σχέση με διαφορετικές μεθόδους διδασκαλίας, περιλαμβάνοντας την πρακτική άσκηση, την ανάλυση βίντεο και τη νοητική /νοερή εξάσκηση. Τα τελευταία χρόνια παρουσιάστηκε αυξημένο ερευνητικό ενδιαφέρον στη χώρα μας, στο αντικείμενο της χιονοδρομίας αναψυχής με έμφαση στη μελέτη της συμπεριφοράς των χιονοδρόμων αναψυχής και την εφαρμογή ανάλογων στρατηγικών μάρκετινγκ στην αντίστοιχη αγορά χειμερινού τουρισμού. Η Τσιότσου (2006), μελετώντας το πόσο συχνά οι Έλληνες επισκέπτονται τα χιονοδρομικά κέντρα στη Βόρεια Ελλάδα, διαπίστωσε ότι άτομα μικρότερα των 30 ετών, με λιγότερη εμπειρία, ικανοποίηση και εισόδημα επισκέπτονται εβδομαδιαία τα χιονοδρομικά κέντρα, ενώ οι μεγαλύτεροι σε ηλικία που βιώνουν περισσότερη ικανοποίηση και έχουν μεγαλύτερη εμπειρία και εισόδημα τα επισκέπτονται μηνιαία. Οι ερευνητές Alexandris, Kouthouris και Meligdis (2006) μελέτησαν τη σχέση μεταξύ ποιότητας υπηρεσιών και διάθεσης προσκόλλησης των πελατών σε συγκεκριμένο χιονοδρομικό κέντρο. Σε άλλη εργασία οι Alexandris, Kouthouris και Girgolas (2007) μελέτησαν τη σχέση μεταξύ λόγων παρακίνησης, στρατηγικών διαπραγματεύσεως έναντι των εμποδίων που βιώνουν οι χιονοδρόμοι στην προσπάθεια συμμετοχής τους στη χιονοδρομία αναψυχής και της πρόθεσης για επανάληψη συμμετοχής. Ακόμη σειρά εργασιών εξέτασε τη διαφοροποίηση των παραγόντων που εμποδίζουν τη συμμετοχή στη χιονοδρομία (Kouthouris, 2005· Κουθούρης, Αλεξανδρής, Γιοβάνη και Χατζηγιάννη, 2005· Κουθούρης, Μελιγδής και Αλεξανδρής, 2006α· Κουθούρης, Νομικός και Αλεξανδρής, 2006β υπό έκδοση) ανάλογα των διαφορετικών δημογραφικών τους χαρακτηριστικών.

Διοίκηση Αθλητισμού και Αναφυχής 4(2), 2-21

Πίνακας 1. Στοιχεία χιονοδρομικών κέντρων Ελλάδας

Χιονοδρομικά	Βουνά	Έτος Ίδρυσης	Υψόμετρο	Νομός
Φαλακρό	Φαλακρό	1970	1.720 μ	Θράκης
Λαϊλιάς	Φαλακρό	1977	1.600-1847 μ	Σερρών
Βασιλίτσα	Βασιλίτσα	1975	1.750 μ	Γρεβενών
3-5 Πηγάδια	Βέρμιο	1972	1.420-2.005 μ	Ημαθίας
Σέλι	Βέρμιο	1934	1.520-1.900 μ	Ημαθίας
Βίτσι	Βίτσι	1969	1.610-1.875 μ	Καστοριάς
Καϊμακτσαλάν	Βόρας	1995	2.050-2.528 μ	Πέλλας
Ελατοχώρι	Πιέρια όροι	2001	1.400-1.750 μ	Περίας
Χρυσό Ελάφι	Βέρμιο	1978	1.540-1.730 μ	Ημαθίας
Πισοδέρι	Βίτσι	1967	1.650-2.000 μ	Φλώρινας
Μέτσοβο	Πίνδος	1968	1.500-1.700 μ	Ιωαννίνων
Βρυσοπούλα	Όλυμπος	1960	1.800 μ	Λάρισας
Αγριόλευκες	Πήλιο	1967	1.500 μ	Μαγνησίας
Περτούλι	Κόζιακας	1987	1.200 μ	Τρικάλων
Γεροντόβραχος	Παρνασσός	1978	1.800-2.390 μ	Βοιωτίας
Βελούχι (Καρπενήσι)	Τυμφρηστός	1974	1.800 μ	Ευρυτανίας
Κελάρια-Φτερόλακκα	Παρνασσός	1981, 1976	1.600-1.800 μ	Φθιώτιδας
Μαίναλο	Μαίναλο	1979	1.600-1860 μ	Αρκαδίας
Καλάβρυτα	Χελμός-Αροανία	1988	1.650-2.340 μ	Αχαΐας

Οι Alexandris & Carroll (1997a), Alexandris & Carroll (1997b) και Alexandris & Carroll (1999) έδειξαν ότι οι ανασταλτικοί παράγοντες συμμετοχής σε φυσικές δραστηριότητες φαίνεται να διαφοροποιούνται ανάλογα με την ηλικία, το φύλο και το επίπεδο εκπαίδευσης σε ένα κομμάτι του ελληνικού πληθυσμού. Προκειμένου να προσδιοριστεί ο όρος φυσική δραστηριότητα, οι συγγραφείς παρουσίασαν μια λίστα 22 ομαδικών αθλημάτων όπως μπάσκετ, ποδόσφαιρο, βόλεϊ αλλά και ατομικών όπως αεροβική, χορός, κολύμβηση, τένις, σκι, τρέξιμο, περπάτημα κ.ά. Επίσης οι Σταυρίδης & Φιλίππου (2004), μελετώντας τους λόγους αποχώρησης των χορευτών από τις χορευτικές δραστηριότητες των συλλόγων, διαπίστωσαν ότι η έλλειψη κινήτρων και συγκεκριμένα η έλλειψη ενδιαφέροντος αναφέρονται ως αιτίες αποχώρησης. Ακόμη ανάλογες έρευνες στην Ελλάδα (Μιχαλοπούλου, Αγγελούσης, Ζήση, Βεντούρη, Κουρτέσης & Μάλλιου, 2006· Michalopoulos, Zisi, Malliou & Godolias, 2004) εξέτασαν τη φυσική δραστηριότητα ατόμων τρίτης ηλικίας και διαπίστωσαν διαφορές όσον αφορά τα κίνητρα συμμετοχής και τη διαφορετικότητα του φύλου. Λόγω της σπουδαιότητας της έρευνας για την καταγραφή των ανασταλτικών παραγόντων στην χιονοδρομία αναφυχής σε όσο το δυνατόν περισσότερα κέντρα, δημιουργείται η ανάγκη για περαιτέρω μελέτη.

Ανασταλτικοί παράγοντες για Συμμετοχή σε Δραστηριότητες Αναφυχής.

Οι ανασταλτικοί παράγοντες σύμφωνα με τον Jackson (1993) είναι οι παράγοντες εκείνοι που οι συμμετέχοντες βιώνουν ή αντιλαμβάνονται ότι περιορίζουν την παροχή επιλογών για αναφυχή και που εμποδίζουν ή απαγορεύουν τη συμμετοχή στις δραστηριότητες αναφυχής. Μια ευρέως αποδεκτή ταξινόμηση προσδιορίζει τρεις κατηγορίες των

Διοίκηση Αθλητισμού και Αναψυχής 4(2), 2-21

ανασταλτικών παραγόντων με βάση τον τρόπο με τον οποίο έχουν επιπτώσεις στις προτιμήσεις και τη συμμετοχή (Crawford & Godbey, 1987): ενδοπροσωπικοί, διαπροσωπικοί και δομικοί ανασταλτικοί παράγοντες.

Οι ενδοατομικοί ανασταλτικοί παράγοντες είναι εσωτερικοί ανασταλτικοί παράγοντες και περιλαμβάνουν μεμονωμένες - ατομικές ψυχολογικές καταστάσεις και ιδιότητες όπως οι προσωπικές δεξιότητες και ικανότητες, το άγχος, η κατάθλιψη, η ανησυχία, η υποκειμενική αξιολόγηση της καταλληλότητας της ευκαιρίας και η κοινωνικοποίηση σε μια συγκεκριμένη δραστηριότητα.

Οι διαπροσωπικοί ανασταλτικοί παράγοντες είναι αποτέλεσμα της διαπροσωπικής αλληλεπίδρασης ή είναι η σχέση μεταξύ των ατομικών χαρακτηριστικών. Συσχετίζονται με την κοινωνική απομόνωση (π.χ. ανικανότητα να βρεθούν συναθλητές) και με την επιρροή του κοινωνικού περιβάλλοντος.

Οι δομικοί ανασταλτικοί παράγοντες είναι εξωτερικοί ανασταλτικοί παράγοντες και περιλαμβάνουν προβλήματα σχετικά με τη διαθεσιμότητα των πόρων (π.χ. οικονομικοί πόροι, σχεδιασμός του χρόνου εργασίας, μη διαθεσιμότητα ευκαιριών).

Ιεραρχικό Μοντέλο Ανασταλτικών Παραγόντων

Η παρούσα έρευνα βασίστηκε στο μοντέλο των ανασταλτικών παραγόντων των Crawford, Jackson και Godbey (1991), οι οποίοι πρότειναν ότι οι ανασταλτικοί παράγοντες βιώνονται ιεραρχικά. Αυτοί οι συγγραφείς εισήγαγαν την «ιεραρχία της σπουδαιότητας», σύμφωνα με την οποία οι ανασταλτικοί παράγοντες τακτοποιούνται από τον κεντρικότερο (ενδοπροσωπικοί) στον πιο ακραίο (δομικοί). Αυτή η πρόταση πρότεινε ότι οι ενδοπροσωπικοί ανασταλτικοί παράγοντες (ατομική ψυχολογική κατάσταση) είναι οι ισχυρότεροι ανασταλτικοί παράγοντες, ενώ οι δομικοί ανασταλτικοί παράγοντες είναι λιγότερο ισχυροί (Jackson & Scott, 1999). Αυτό έχει προταθεί επίσης και από τους Iso - Ahola και Mannell (1985).

Οι Jackson, Crawford και Godbey (1993), αναπτύσσοντας το μοντέλο των ανασταλτικών παραγόντων τοποθετήθηκαν ως εξής: η συμμετοχή σε δραστηριότητες αναψυχής δεν εξαρτάται μόνο από την απουσία των ανασταλτικών παραγόντων αλλά από τη διαπραγμάτευση που προκύπτει μέσω αυτών. Τέτοιου είδους διαπραγματεύσεις μπορούν να φέρουν τα άτομα πιο κοντά στην συμμετοχή. Έτσι η έρευνα των ανασταλτικών παραγόντων μπορεί να βοηθήσει καθοριστικά στη μελλοντική συμπεριφορά των συμμετεχόντων.

Οι Hubbard και Mannell (2001) βασιζόμενοι στο ότι η συμμετοχή μπορεί να επιτευχθεί μέσω της διαπραγμάτευσης των ανασταλτικών παραγόντων, εξέτασαν διάφορα μοντέλα που σχετίζονται με την επίδραση των στρατηγικών διαπραγμάτευσης της παρακίνησης και της συμμετοχής. Οι Chick και Dong (2003) εξέτασαν την εγκυρότητα του ιεραρχικού μοντέλου των περιορισμών της αναψυχής (Crawford et al., 1991) σε χώρες εκτός Βορείου Αμερικής (Ιαπωνία και Κίνα) και διαπίστωσαν ότι ο πολιτισμός - κουλτούρα είναι από μόνος του μια κατηγορία περιορισμών, η οποία συμβάλλει σημαντικά στην

Διοίκηση Αθλητισμού και Αναψυχής 4(2), 2-21

εγκυρότητα του μοντέλου όταν εφαρμόζεται σε άλλες κοινωνίες ή οπουδήποτε η κουλτούρα δεν μπορεί να θεωρηθεί ως σταθερός παράγοντας. Γι' αυτό πρότειναν ένα άλλο μοντέλο το οποίο ενσωματώνει τον πολιτισμό - κουλτούρα ως ένα είδος ανασταλτικού παράγοντα.

Σχέση ανάμεσα σε ανασταλτικούς παράγοντες και διαφορετική συχνότητα συμμετοχής, σε δραστηριότητες αθλητισμού αναψυχής στην Ελλάδα.

Έρευνες στην Ελλάδα (Alexandris & Carroll, 1997a, b & 1999· Alexandris, Tsorbatzoudis & Grouios, 2002· Alexandris, Barkoukis, Tsorbatzoudis & Grouios, 2003·Κουθούρης και συνεργάτες 2005) έδειξαν ότι υπάρχει δυνατότητα αντιμετώπισης των ανασταλτικών παραγόντων συμμετοχής σε δραστηριότητες αναψυχής. Στην έρευνα των Κουθούρη, Αλεξανδρή και Μπουντόλου (2005), διαπιστώθηκε ότι τα άτομα που σημειώνουν υψηλότερες τιμές στους παράγοντες διαπραγμάτευσης: «διαχείριση χρόνου», «εύρεση παρέας», «αυτό – παρακίνηση» και «υιοθέτηση σχετικού τρόπου ζωής», παρουσιάζουν ταυτόχρονα και υψηλότερα επίπεδα συχνότητας συμμετοχής στο ποδόσφαιρο αναψυχής. Στην έρευνα των Αλεξανδρή και συνεργατών (2003), τα ατομικά ψυχολογικά προβλήματα ήταν τα πιο σημαντικά εμπόδια για την τακτική συμμετοχή των ηλικιωμένων στα προγράμματα φυσικής δραστηριότητας. Οι περιορισμοί επηρέασαν τη συχνότητα συμμετοχής σε φυσικές δραστηριότητες και οι σημαντικότερες διαφορές βρέθηκαν στην ατομική - ψυχολογική διάσταση των περιορισμών.

Οι Alexandris et al., (2003) αναφέρουν ότι για να εξασφαλιστεί το ενδιαφέρον και η συμμετοχή των ατόμων σε δραστηριότητες αναψυχής θα πρέπει να γίνεται κατάλληλη επιλογή των δραστηριοτήτων σύμφωνα με τα ενδιαφέροντα και τις γνώσεις των συμμετεχόντων. Δεν θα πρέπει να παραληφθεί και το γεγονός ότι ένας ακόμη λόγος συμμετοχής σε τέτοιου είδους δραστηριότητες είναι και η κοινωνικοποίηση τους όπως και η δημιουργία νέων φίλων (Alexandris & Palialia, 1999). Οι Σταυρίδης και συνεργάτες, (2004), στην έρευνα που διεξήγαγαν συμπέραναν ότι οι ανασταλτικοί παράγοντες επηρεάζουν σημαντικά τη συμμετοχή των χορευτών στις δραστηριότητες των πολιτιστικών συλλόγων. Σε μια πρόσφατη έρευνα των Κουθούρη και συνεργατών (2006b), διαπιστώθηκαν διαφορές σχεδόν σε όλους τους ανασταλτικούς λόγους των φοιτητών που συμμετείχαν και των φοιτητών που δεν συμμετείχαν σε χειμερινές δραστηριότητες αναψυχής.

Ανασταλτικοί Παράγοντες και Δημογραφικά Χαρακτηριστικά

Έχει τεκμηριωθεί καλά ότι υπάρχουν δημογραφικές διαφορές στην αντίληψη για τους ανασταλτικούς παράγοντες. Οι κύριες δημογραφικές μεταβλητές που έχουν ερευνηθεί είναι η ηλικία, το φύλο, το επίπεδο εκπαίδευσης και η οικογενειακή κατάσταση. Πολλές μελέτες εξέτασαν τη σχέση μεταξύ των αντιλήψεων για τους ανασταλτικούς παράγοντες και τις δημογραφικές μεταβλητές (Alexandris et al., 1997b· Rosma & Hoffman, 1980· Searle & Jackson, 1985· Raymore, Godbey & Crawford, 1994· Jackson & Henderson, 1995). Οι μοναδικές έρευνες στην Ελλάδα για τη διερεύνηση της σχέσης ανάμεσα στους ανασταλτικούς παράγοντες συμμετοχής σε δραστηριότητες αθλητισμού αναψυχής και δημογραφικών χαρακτηριστικών, όπως η ηλικία, το φύλο, η οικογενειακή κατάσταση και

Διοίκηση Αθλητισμού και Αναψυχής 4(2), 2-21

το μορφωτικό επίπεδο έγιναν από τους Alexandris et al., (1997b), Κουθούρη και συνεργάτες (2005) και Κουθούρη (2005).

Από έρευνα που πραγματοποιήθηκε στην Αυστραλία (Booth, Bauman, Owen & Christopher, 1997), διαπιστώθηκε ότι για άτομα ηλικίας 18 - 39 ετών σημαντικοί λόγοι ήταν η έλλειψη ελεύθερου χρόνου, η φροντίδα των παιδιών και η έλλειψη κινήτρων ενώ για άτομα ηλικίας 60 - 78 ετών ήταν οι τραυματισμοί και η κακή υγεία. Στην έρευνα των Alexandris et al., (1997b) δημιουργήθηκε μια σχέση ανεστραμμένου U μεταξύ της αντίληψης για τους ανασταλτικούς παράγοντες και της ηλικίας και τα άτομα που ήταν παντρεμένα ήταν σημαντικά περισσότερο περιορισμένα από τα άτομα που δεν ήταν παντρεμένα, στους σχετικούς με το χρόνο ανασταλτικούς παράγοντες.

Η δημιουργία οικογένειας και το μέγλωμα των παιδιών μπορεί να λειτουργήσουν ως λόγοι διακοπής των δραστηριοτήτων αναψυχής (Dunlap & Barry, 1999). Οι Zunft, Friebe, Seppelt, Widhalm, Remaut de Winter, Vaz de Almeida, Kearney και Gibney, (1999) στην έρευνα τους που πραγματοποιήθηκε σε 15 χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σχετικά με την οικογένεια βρήκαν ότι, η φροντίδα των παιδιών και ηλικιωμένων αποτελούσε το σημαντικότερο εμπόδιο συμμετοχής σε Φυσικές Δραστηριότητες, για τις γυναίκες. Οι οικογενειακές υποχρεώσεις, ιδιαίτερα στις γυναίκες, αναφέρονται ως εμπόδια συμμετοχής σε κάθε είδους αναψυχική δραστηριότητα (Ainsworth, 2000).

Τα εμπόδια συμμετοχής, σύμφωνα με τους Biddle, Goudas και Page (1994), έχουν σχέση με την ιδιοσυγκρασία του ατόμου. Οι έρευνες των Jackson et al., (1995) και Raymore et al. (1994), έχουν δείξει ότι οι γυναίκες είναι περισσότερο περιορισμένες στον ελεύθερο χρόνο τους σε σύγκριση με τους άνδρες. Μελέτες που έγιναν από τον Henderson, Bedini, Hecht και Schuler, (1995) σε δείγμα γυναικών με προβλήματα ανικανότητας, από τους Frederick και Shaw (1995) σε δείγμα γυναικών που συμμετείχαν σε δραστηριότητες αεροβικής γυμναστικής και από τους Henderson και Bialeshiki (1993) σε δείγμα γυναικών που συμμετείχαν σε δραστηριότητες αναψυχής, παρείχαν υποστήριξη στην πρόταση της «διαπραγμάτευσης» και αναγνώρισαν αρκετές στρατηγικές διαπραγμάτευσης που σχετίζονταν ανάλογα με τη φύση του δείγματος καθώς και την προς εξέταση δραστηριότητα αναψυχής. Οι Raymore et al. (1994), πρότειναν ότι οι γυναίκες αντιλήφθηκαν πιο έντονα τους ενδοατομικούς ανασταλτικούς παράγοντες όπως την ντροπή, την έλλειψη δεξιοτήτων και γνώσεων. Σύμφωνα με τους Marcus, Pinto και Simkin (1994), οι γυναίκες που εργάζονται και έχουν και παιδιά, συναντούν τα μεγαλύτερα προβλήματα συμμετοχής σε ανάλογα προγράμματα. Αυτό οφείλεται στο ότι οι γυναίκες είναι λιγότερο ελεύθερες από τους άνδρες, σχεδόν σε όλες τις ηλικίες (Pate, Long & Health, 1994).

Σχετικά με το μορφωτικό επίπεδο στην έρευνα που διεξήγαγαν οι Alexandris et al., (1997b), τα αποτελέσματα έδειξαν ότι τα άτομα με λιγότερη μόρφωση είχαν αυξημένη αντίληψη για τους ανασταλτικούς παράγοντες. Τα ενδοπροσωπικά εμπόδια βιώνονται πιο έντονα από άτομα με χαμηλότερο επίπεδο εκπαίδευσης γεγονός που σχετίζεται προφανώς με την περιορισμένη αθλητική εμπειρία των ατόμων αυτών, τις λιγοστές γνώσεις και την περιορισμένη πληροφόρηση για την ύπαρξη και συμμετοχή σε δράσεις αναψυχής. Σε μια άλλη έρευνα, οι ερευνητές πρότειναν ότι τα άτομα με ανώτερα επίπεδα

Διοίκηση Αθλητισμού και Αναψυχής 4(2), 2-21

εκπαίδευσης είχαν μειωμένη αντίληψη για τους ανασταλτικούς παράγοντες (Searle & Jackson, 1985). Αφροαμερικανοί και Λατίνοι είναι συνήθως λιγότερο ασκούμενοι από τους Αγγλοσάξονες, ακόμη και στην παιδική ηλικία (McKenzie, Sallis, Nader, Broyles & Nelson, 1992). Υπάρχουν δηλαδή εθνολογικές διαφορές που οφείλονται κυρίως σε κοινωνιολογικούς παράγοντες.

Η παρούσα έρευνα στοχεύει στην καταγραφή των ανασταλτικών παραγόντων συμμετοχής που βιώνουν οι χιονοδρόμοι στο χιονοδρομικό κέντρο της Βόρειας Ελλάδας 3 - 5 Πηγάδια. Επιπλέον θα διερευνηθούν πιθανές διαφορές των ανασταλτικών παραγόντων α) ανάμεσα σε χιονοδρόμους με διαφορετικά δημογραφικά χαρακτηριστικά όπως ηλικία, φύλο, επίπεδο εκπαίδευσης, επαγγελματική κατάσταση και οικογενειακή κατάσταση και β) ανάμεσα σε χιονοδρόμους με διαφορετική συχνότητα συμμετοχής.

Υποθέσεις της έρευνας:

Οι ανασταλτικοί παράγοντες προς τη συμμετοχή στη χιονοδρομία, διαφοροποιούνται λόγω του φύλου (ανδρών / γυναικών)

Οι ανασταλτικοί παράγοντες προς τη συμμετοχή στη χιονοδρομία, διαφοροποιούνται λόγω της διαφορετικής ηλικιακής ομάδας.

Οι ανασταλτικοί παράγοντες προς τη συμμετοχή στη χιονοδρομία, διαφοροποιούνται λόγω του διαφορετικού εκπαιδευτικού επιπέδου.

Οι ανασταλτικοί παράγοντες προς τη συμμετοχή στη χιονοδρομία, διαφοροποιούνται λόγω της διαφορετικής οικογενειακής κατάστασης.

Η αντίληψη των ανασταλτικών παραγόντων προς τη συμμετοχή στην χιονοδρομία, διαφοροποιούνται λόγω της διαφορετικής συχνότητας συμμετοχής.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Δειγματοληψία και τρόπος συλλογής δεδομένων

Το δείγμα αποτέλεσαν έλληνες χιονοδρόμοι άνω των 18 ετών που συμμετείχαν στη χιονοδρομία αναψυχής και πιο συγκεκριμένα στο σκι, σε πολύ γνωστό χιονοδρομικό κέντρο της Β. Ελλάδος, τα 3 - 5 Πηγάδια, κατά τη χιονοδρομική χρονιά 2005 - 2006. Μοιράστηκαν 350 ερωτηματολόγια και συλλέχθηκαν 330 από τα οποία τα 301 θεωρήθηκαν έγκυρα (ποσοστό ανταπόκρισης 86 %) ενώ τα υπόλοιπα 29 δεν ήταν πλήρως συμπληρωμένα. Τα ερωτηματολόγια δόθηκαν σε έντυπη μορφή στους ερωτηθέντες στο σαλέ του χιονοδρομικού μετά το τέλος της χιονοδρομίας τους. Η δειγματοληψία πραγματοποιήθηκε με τα ακόλουθα κριτήρια: α) οι χιονοδρόμοι να είναι Έλληνες, β) να είναι άνω των 18 ετών και γ) την ημέρα της δειγματοληψίας να χιονοδρομούν, αποκλείοντας έτσι τους απλούς τουρίστες - επισκέπτες των χιονοδρομικών κέντρων.

Δημογραφικά Χαρακτηριστικά Δείγματος

Όπως παρουσιάζεται στον Πίνακα 2, το 65,1% των πελατών των χιονοδρομικών κέντρων ήταν άνδρες και το 34,9% ήταν γυναίκες. Όσο αναφορά την ηλικία το 9,4% ήταν από 18

Διοίκηση Αθλητισμού και Αναψυχής 4(2), 2-21

έως 22 ετών, το 65,7% ήταν μεταξύ 23 και 36 ετών και το 24,9% ήταν πάνω από 37 ετών. Η πλειοψηφία ήταν άγαμοι σε ποσοστό 63,7% και παραπάνω από τους μισούς ήταν απόφοιτοι ανώτερης εκπαίδευσης (60%). Σχετικά με την επαγγελματική κατάσταση των χιονοδρόμων, 32,6% ήταν ιδιωτικοί υπάλληλοι, 30,2% ελεύθεροι επαγγελματίες ενώ οι δημόσιοι υπάλληλοι αποτελούσαν το 11,6%.

Πίνακας 2. Δημογραφικά χαρακτηριστικά του δείγματος

Φύλο	Ηλικιακές ομάδες	Μορφωτικό επίπεδο	Οικογενειακή κατάσταση	Επαγγελματική κατάσταση
Άνδρες 65,1%	18<22 9,4%	Βασική εκπαίδευση 27,7%	Άγαμοι 63,7% (N=191)	Ιδιωτικοί υπάλληλοι 32,6%
Γυναίκες 34,9%	23<36 65,7%	Ι.Ε.Κ. 12,3%	Έγγαμοι 33,7% (N=102)	Ελεύθεροι επαγγελματίες 30,2%
	37< 24,9%	Α.Ε.Ι. 41%	Χωρισμένοι 1,6% (N=5)	Δημόσιοι υπάλληλοι 11,6%
		Μεταπτυχιακό 19%	Χήρος-α 1% (N=3)	Φοιτητές 11%
				Επιχειρηματίας 8%
				Άνεργος / Νοικοκυρά / Άλλο 6,6%

Ερωτηματολόγια

Ως όργανο καταγραφής των ανασταλτικών λόγων προς τη συμμετοχή χρησιμοποιήθηκε το ερωτηματολόγιο των Alexandris & Carroll (1997a), το οποίο περιελάμβανε 24 θέματα που καλύπτανε τους επόμενους παράγοντες: έλλειψη χρόνου (4 θέματα), ψυχολογικοί – εσωτερικοί παράγοντες (7 θέματα), προσβασιμότητα και οικονομικοί λόγοι (3 θέματα), έλλειψη παρέας (3 θέματα), εγκαταστάσεις – υπηρεσίες (4 θέματα) και έλλειψη ενδιαφέροντος (3 θέματα). Αυτή η κλίμακα ερωτηματολογίου χρησιμοποιήθηκε και σε άλλες έρευνες στην Ελλάδα (Alexandris & Carroll, 1997a, 1997b, 1999· Alexandris, Tsorbatzoudis & Grouios, 2002) και θεωρείται αξιόπιστη καθώς και οι διαστάσεις, οι οποίες προέκυψαν από την παραγοντική ανάλυση στην παρούσα έρευνα, είναι εννοιολογικά καθαρές και υποστηρίζουν τη δομική εγκυρότητα του ερωτηματολογίου. Οι απαντήσεις δόθηκαν σε επταβάθμια κλίμακα Likert (1 = συμφωνώ πάρα πολύ, 7 = διαφωνώ πάρα πολύ). Ο συντελεστής εσωτερικής συνοχής ήταν για κάθε παράγοντα: «έλλειψη ενδιαφέροντος» $\alpha = ,81$, «ψυχολογικοί – εσωτερικοί παράγοντες» $\alpha = ,84$, «έλλειψη παρέας» $\alpha = ,75$, «εγκαταστάσεις – υπηρεσίες» $\alpha = ,63$, «προσβασιμότητα και οικονομικοί λόγοι» $\alpha = ,74$, «έλλειψη χρόνου» $\alpha = ,69$. Παρόλο που σε δύο παράγοντες οι συντελεστές εσωτερικής συνοχής είναι κάτω από ,70 μπορούν να γίνουν αποδεκτοί σύμφωνα με τους DeVellis (2003) και Cortina (1983). Πιο συγκεκριμένα ο Cortina (1983) υποστήριξε ότι σε κλίμακες με μειωμένο αριθμό θεμάτων π.χ. 6 και λιγότερων, ο συντελεστής α πρέπει να έχει τιμές μεγαλύτερες από ,60 προκειμένου να είναι αξιόπιστες. Σχετικά με τη συχνότητα συμμετοχής υπήρξαν τρεις ερωτήσεις, εάν έκαναν κάποιες φορές σκι, λίγες φορές ή πολλές φορές σκι την χιονοδρομική χρονιά 2004 - 2005, την

Διοίκηση Αθλητισμού και Αναψυχής 4(2), 2-21

χρονιά 2005-2006 (όπου πραγματοποιήθηκε η έρευνα) και τι προβλέπουν για την χρονιά 2006-2007. Επιπλέον, υπήρξαν ερωτήσεις που κατέγραψαν το φύλο, την ηλικία, την οικογενειακή κατάσταση, τη βαθμίδα εκπαίδευσης και την επαγγελματική κατάσταση. Επίσης στο τέλος του ερωτηματολογίου προστέθηκαν και δυο ερωτήσεις σχετικά με το αν οι συμμετέχοντες έχουν έρθει οργανωμένα σε γκρουπ ή ανεξάρτητα και εάν έχουν σκοπό να διανυκτερεύσουν ή να φύγουν αυθημερόν.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Συχνότητα Συμμετοχής σε δραστηριότητες χιονοδρομίας

Εκτιμώντας τη συχνότητα συμμετοχής παρατηρήσαμε ότι τη χιονοδρομική χρονιά 2004 - 2005 το 41,9% του δείγματός μας χιονοδρομούσε τακτικά (πολλές φορές) ενώ το 18,3% χιονοδρομούσε κάποιες φορές και το 38,2% χιονοδρομούσε λίγες φορές. Τη χιονοδρομική χρονιά 2005 - 2006 το ποσοστό τακτικής συμμετοχής αυξήθηκε σε 49,2% (δηλαδή 8,3% αύξηση) ενώ τα άτομα τα οποία χιονοδρομούσαν κάποιες φορές φαίνεται να ελαττώθηκαν, καθώς το ποσοστό τους μειώθηκε κατά 13,6%. Σύμφωνα με τις δηλώσεις των ερωτηθέντων για τη χιονοδρομική χρονιά 2006 - 2007 αναμένεται να αυξηθεί η τακτική τους συμμετοχή σε 68,1% (δηλαδή 18,9% αύξηση) ενώ τα άτομα που χιονοδρομούσαν λίγες φορές δείχνουν να εγκαταλείπουν με μείωση συμμετοχής κατά 16,3% σε σχέση με τη χιονοδρομική χρονιά 2005 - 2006.

Μέσες Τιμές στις Διαστάσεις των Ανασταλτικών Παραγόντων

Βάση του μέσου όρου των τιμών των αντίστοιχων θεμάτων της κάθε διάστασης υπολογίσθηκαν οι αντίστοιχες μέσες τιμές των διαστάσεων / παραγόντων. Όπως παρουσιάζεται στον Πίνακα 3, η διάσταση «οικονομικά / πρόσβαση» εκλήφθηκε ως ο παράγοντας που βιώνεται με τη μεγαλύτερη ένταση ($M=3,20$, $SD=1,49$) από τους χιονοδρόμους αναψυχής. Η διάσταση «έλλειψη χρόνου» έλαβε τη δεύτερη μεγαλύτερη τιμή ($M=3,13$, $SD=1,55$), ακολουθούμενη από τη διάσταση «έλλειψη παρέας» ($M=3,06$, $SD=1,45$). Η τιμή στη διάσταση «ατομικά / ψυχολογικά» ήταν ($M=2,92$, $SD=1,34$), ενώ η διάσταση «εγκαταστάσεις / υπηρεσίες» εμφάνισε τιμή ($M=2,74$, $SD=1,24$). Τέλος, η διάσταση «έλλειψη ενδιαφέροντος» είχε τη μικρότερη τιμή ($M=2,21$, $SD=1,34$).

Διαφορές μεταξύ Ανασταλτικών Παραγόντων και Δημογραφικών Μεταβλητών

A) Διαφορετικό Φύλο

Για την πιθανή εύρεση διαφορών στους ανασταλτικούς παράγοντες λόγω διαφορετικού φύλου του δείγματος, πραγματοποιήθηκε t - test. Τα αποτελέσματα ανέδειξαν στατιστικά σημαντικές διαφορές στους παράγοντες α) έλλειψη χρόνου ($t = -2,17$, $p < ,05$) και β) ατομικά ψυχολογικά εμπόδια ($t = 2,67$, $p < ,01$), στους υπόλοιπους παράγοντες δεν βρέθηκε καμία στατιστικά σημαντική διαφορά (Πίνακας 4). Συγκεκριμένα οι γυναίκες χιονοδρόμοι σημείωσαν υψηλότερες τιμές στον παράγοντα ατομικά - ψυχολογικά ($M = 3,20$, $SD = 1,38$) σε σχέση με τους άνδρες ($M=2,77$, $SD=1,29$).

Διοίκηση Αθλητισμού και Αναψυχής 4(2), 2-21

Πίνακας 3. Κλίμακες Ανασταλτικών Παραγόντων Συμμετοχής στη Χιονοδρομία Αναψυχής

	M.O	T.A	Cronbach's α	Αριθμός Θεμάτων
Έλλειψη ενδιαφέροντος	2,21	1,34	,81	3
Ατομικά ψυχολογικά	2,92	1,34	,84	7
Έλλειψη παρέας	3,06	1,45	,75	3
Εγκαταστάσεις, Υπηρεσίες	2,74	1,24	,63	4
Οικονομικά, Πρόσβαση	3,20	1,49	,74	3
Έλλειψη χρόνου	3,13	1,55	,69	4
Συνολικά εμπόδια	2,89	1,40	,82	24

Πίνακας 4. T - test για το φύλο και τους ανασταλτικούς παράγοντες

	Φύλο			
	M.O. Ανδρών	M.O Γυναικών	t	p
Έλλειψη χρόνου	3.27	2.92	-2.17	.01
Ατομικά ψυχολογικά	2.77	3.20	2.67	.001
Έλλειψη ενδιαφέροντος	2.22	2.28	.343	ns
Εγκαταστάσεις, Υπηρεσίες	2.70	2.89	1.30	ns
Οικονομικά, Πρόσβαση	3.10	3.36	1.48	ns
Έλλειψη παρέας	3.04	3.11	.328	ns

Σημείωση: $p < .05$, $p < .01$ ns (not significant).

Β) Διαφορετική Ηλικιακή Ομάδα

Για τη δημογραφική μεταβλητή ηλικία, με το δείγμα χωρισμένο σε τρεις αντιπροσωπευτικές υποομάδες, πραγματοποιήθηκε ανάλυση διακύμανσης (One - way Anova) με όλους τους ανασταλτικούς παράγοντες ως προς τη συμμετοχή στη δραστηριότητα της χιονοδρομίας. Τα αποτελέσματα δεν ανέδειξαν καμία στατιστικά σημαντική διαφορά.

Γ) Διαφορετικό Επίπεδο Εκπαίδευσης

Η δημογραφική μεταβλητή «διαφορετικό επίπεδο εκπαίδευσης» (πέντε επίπεδα) ελήφθη ως ανεξάρτητη μεταβλητή, στη στατιστική ανάλυση της διακύμανσης αντίστοιχα με τους ανασταλτικούς παράγοντες. Στατιστική διαφορά βρέθηκε μόνο στον παράγοντα

Διοίκηση Αθλητισμού και Αναφυχής 4(2), 2-21

«έλλειψη ενδιαφέροντος» ($p < ,01$). με τους απόφοιτους δημοτικού να σημειώνουν τις ψηλότερες τιμές ($M=4,88$, $SD=2,58$) σε σχέση με τους αποφοίτους Γυμνασίου / Λυκείου ($M=2,11$, $SD=1,37$), Ι.Ε.Κ. ($M=2,08$, $SD=1,20$) και Α.Ε.Ι. ($M=2,28$, $SD=1,51$) (Πίνακας 5).

Πίνακας 5. One - way Anova για την εκπαίδευση και τους ανασταλτικούς παράγοντες

	Εκπαίδευση					F	p
	Μ.Ο Δημοτικό	Μ.Ο Γυμ/Λύκ	Μ.Ο ΙΕΚ	Μ.Ο. ΑΕΙ	Μ.Ο Μετ/κό		
Έλλειψη χρόνου	4,91	3,11	3,28	3,02	3,34	2,02	ns
Ατομικά ψυχολογικά	4,42	2,76	3,23	2,83	3,03	1,95	ns
Έλλειψη ενδιαφέροντος	4,88	2,11	2,08	2,28	2,32	2,87	,01
Εγκαταστάσεις , Υπηρεσίες	4,16	2,74	2,77	2,76	2,77	,95	ns
Οικονομικά, Πρόσβαση	4,00	3,14	3,32	3,19	3,13	,33	ns
Έλλειψη παράας	4,22	2,98	2,66	3,15	3,25	1,38	ns

Σημείωση: $p < ,05$, ns (not significant).

Δ) Διαφορετικό Επίπεδο Οικογενειακής Κατάστασης

Σχετικά με τη δημογραφική μεταβλητή «οικογενειακή κατάσταση» η στατιστική ανάλυση t - test που πραγματοποιήθηκε μεταξύ των ελεύθερων και των παντρεμένων δεν έδειξε στατιστικά σημαντική διαφορά σε κανέναν από τους παράγοντες.

Ανασταλτικοί Παράγοντες και Συχνότητα Συμμετοχής

Όσον αφορά τη συχνότητα συμμετοχής βρέθηκε στατιστικά σημαντική διαφορά σε όλους τους παράγοντες για τη φετινή χιονοδρομική χρονιά 2005 - 2006 (Πίνακας 6). Το γκρουπ 1 αποτελούσαν άτομα τα οποία χιονοδρομούσαν κάποιες φορές, το γκρουπ 2 αυτοί που χιονοδρομούσαν λίγες φορές και το γκρουπ 3 αυτοί οι οποίοι χιονοδρομούσαν πολλές φορές (τακτικά). Πιο συγκεκριμένα στους παράγοντες έλλειψη χρόνου και ατομικά/ ψυχολογικά βρέθηκαν διαφορές μεταξύ των γκρουπ 1-2, 2-1 ($p < ,005$), 1-3, 3-1 ($p < ,001$), 2-3, 3-2 ($p < ,001$), στον παράγοντα έλλειψη ενδιαφέροντος 1-3, 3-1 ($p < ,01$), 2-3, 3-2 ($p < ,005$), στον παράγοντα εγκαταστάσεις/ υπηρεσίες 1-3, 3-1 ($p < ,05$), 2-3, 3-2 ($p < ,001$), στον παράγοντα οικονομικά/ πρόσβαση 1-3, 3-1 ($p < ,001$), 2-3, 3-2 ($p < ,001$) και τέλος στον παράγοντα έλλειψη παράας 1-3, 3-1 ($p < ,05$), 2-3, 3-2 ($p < ,001$).

Διοίκηση Αθλητισμού και Αναψυχής 4(2), 2-21

Πίνακας 6. Ανασταλτικοί Παράγοντες και Συχνότητα Συμμετοχής

ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ								
	ΜΕΣΕΣ ΤΙΜΕΣ			ΤΥΠΙΚΗ ΑΠΟΚΛΙΣΗ			F	p
	1	2	3	1	2	3		
Έλλειψη χρόνου	4,66	3,39	2,78	1,27	1,21	1,30	18,72	,000
Ατομικά ψυχολογικά	4,51	3,30	2,41	1,03	1,25	1,20	31,43	,000
Έλλειψη ενδιαφέροντος	3,15	2,50	1,90	1,83	1,43	1,36	9,44	,000
Εγκαταστάσεις, Υπηρεσίες	3,47	3,02	2,47	1,14	1,29	1,14	9,49	,000
Οικονομικά, Πρόσβαση	4,38	3,54	2,74	1,91	1,48	1,32	15,99	,000
Έλλειψη παρέας	3,80	3,40	2,69	1,81	1,57	1,42	9,43	,000

Σημείωση: $p < ,001$, 1= κάποιες φορές, 2= λίγες φορές, 3=πολλές φορές.

ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Η παρούσα έρευνα σχεδιάστηκε με σκοπό τη διερεύνηση των σημαντικότερων παραγόντων που αναστέλλουν τη συμμετοχή ατόμων στη χιονοδρομία αναψυχής και την εξέταση πιθανών διαφορών στους ανασταλτικούς παράγοντες, σε σχέση με τα δημογραφικά χαρακτηριστικά των χιονοδρόμων αναψυχής και τη συχνότητα συμμετοχής τους. Παρόλο που ο αριθμός των εν λειτουργία χιονοδρομικών κέντρων στην Ελλάδα έχει φτάσει πλέον τα 19 και ο αριθμός των επισκεπτών τα τελευταία χρόνια έχει αυξηθεί (Tsiotsou, 2003), έρευνες έχουν δείξει ότι τα ποσοστά συμμετοχής των πολιτών σε γενικότερες αθλητικές δραστηριότητες αναψυχής εμφανίζονται πολύ χαμηλά (Alexandris & Carroll, 1997a,b). Η διαφορετικότητα, όμως, της εκάστοτε αθλητικής δραστηριότητας αναψυχής καθιστά δύσκολη τη σύγκριση των αποτελεσμάτων μεταξύ των σχετικά λίγων σε αριθμό ερευνών.

Παρ' όλα αυτά, μια σχετικά πρόσφατη έρευνα που πραγματοποιήθηκε στην Ελλάδα και εξέτασε τη σχέση των ανασταλτικών παραγόντων και των δημογραφικών μεταβλητών των χιονοδρόμων αναψυχής (Κουθούρης και συνεργάτες, 2005), φαίνεται να καθιστά εφικτή τη σύγκριση ανάμεσα στις διαστάσεις των ανασταλτικών παραγόντων και στις δημογραφικές μεταβλητές των χιονοδρόμων αναψυχής.

Η διάσταση «οικονομικά / δυσκολίες πρόσβασης» βρέθηκε να είναι σημαντική ως παράμετρος για τη χιονοδρομία, όπως και η διάσταση «έλλειψη χρόνου» και η «έλλειψη παρέας». Αυτό δείχνει ότι η δραστηριότητα της χιονοδρομίας θεωρείται από τις πλέον δαπανηρές δράσεις αναψυχής στην Ελλάδα και η πλέον δυσπρόσιτη λόγω της μεγάλης απόστασης των χιονοδρομικών κέντρων από τα αστικά κέντρα και λόγω της μη ύπαρξης κατάλληλου οδικού δικτύου. Οι παράγοντες «έλλειψη χρόνου» και «έλλειψη παρέας»

Διοίκηση Αθλητισμού και Αναψυχής 4(2), 2-21

φαίνεται να παίζουν καθοριστικό ρόλο, καθώς οι απαιτήσεις της σύγχρονης κοινωνίας δεν αφήνουν περίσσεια χρόνου και οι λιγιστές φιλίες που αναπτύσσονται δεν συνδυάζονται πάντοτε και αποκλειστικά με κοινές αθλητικές δραστηριότητες μεταξύ των ατόμων.

Η διάσταση «ατομικοί /ψυχολογικοί λόγοι», εμπεριέχει ένα ευρύ φάσμα από εσωτερικά εμπόδια, μερικά των οποίων κατηγοριοποιήθηκαν σε προηγούμενες έρευνες ως διαφορετικές διαστάσεις (Jackson,1993), τα οποία επηρεάζονται από αστάθμητους παράγοντες όπως η υγεία και τα πρόσφατα προσωπικά βιώματα των ατόμων. Η διάσταση «εγκαταστάσεις / υπηρεσίες» είναι πολυσύνθετη στη χιονοδρομία καθώς όλα όσα περιλαμβάνει (πίστες, αναβατήρες, μηχανήματα, προσωπικό, οδικό δίκτυο, εγκαταστάσεις εστίασης και διαμονής, κλπ) είναι διαφορετικά από χιονοδρομικό σε χιονοδρομικό και μια γενικευμένη άποψη των χιονοδρομικών της Ελλάδας δεν θα ήταν τόσο αξιόπιστη. Η διάσταση της «έλλειψης ενδιαφέροντος» δεν παρουσιάζει υψηλή σημασία σύμφωνα με την έρευνα των Alexandris & Carroll (1997b) και είχε εξαιρεθεί από έναν αριθμό προηγούμενων ερευνών όπως των Jackson et al., (1995). Θα πρέπει πάντως να τονιστεί για άλλη μια φορά, ότι οι διαστάσεις οι οποίες προέκυψαν από την παραγοντική ανάλυση στην παρούσα έρευνα είναι εννοιολογικά καθαρές και υποστηρίζουν τη δομική εγκυρότητα του ερωτηματολογίου.

Ως προς τη σημασία των διαστάσεων των ανασταλτικών παραγόντων, τα αποτελέσματα της παρούσας έρευνας έδειξαν ότι τα προβλήματα που βιώνονται από τους χιονοδρόμους με τη μεγαλύτερη ένταση είναι τα «οικονομικά και οι δυσκολίες πρόσβασης» και η «έλλειψη χρόνου». Τα αποτελέσματα έρχονται σύμφωνα με την αντίστοιχη έρευνα των Κουθούρη και συνεργατών (2005) στα χιονοδρομικά κέντρα του Σέλι και του Παρνασσού. Στην παρούσα έρευνα, οι υψηλές τιμές που σημειώθηκαν στη διάσταση «οικονομικά και δυσκολίες πρόσβασης» ήταν αναμενόμενες καθώς οι απαιτήσεις για την δραστηριότητα της χιονοδρομίας είναι εξίσου υψηλές και πιθανόν το υψηλό ποσοστό των ιδιωτικών υπαλλήλων (32,6%) και των ελεύθερων επαγγελματιών (30,2%) να συνδέεται με την περιορισμένη οικονομική δυνατότητα του δείγματος της έρευνας. Σχετικά με την προσβασιμότητα, αυτή πιθανόν να οφείλεται στα προβλήματα του οδικού δικτύου σε συνδυασμό με τις δύσκολες καιρικές συνθήκες και στις μεγάλες χιλιομετρικές αποστάσεις από τα μεγάλα αστικά κέντρα. Όσο αφορά τη διάσταση «έλλειψη χρόνου» τα αποτελέσματα ήταν αναμενόμενα, καθώς οι αυξημένες υποχρεώσεις των ανθρώπων σε όλους τους τομείς όπως εργασία, οικογένεια, σπουδές και κοινωνικές υποχρεώσεις αποτελούν εμπόδιο στις αθλητικές δραστηριότητες κατά τον ελεύθερο χρόνο. Τα άτομα που ασχολούνται με τη χιονοδρομία θα πρέπει να διαθέσουν σχεδόν ολόκληρη την ημέρα τους σε αντίθεση με κάποια άλλη δραστηριότητα η οποία έχει μικρότερο χρόνο υλοποίησης και δεν απαιτεί τόσο μεγάλη χιλιομετρική μετακίνηση.

Διαφορές λόγω φύλου βρέθηκαν στις διαστάσεις «έλλειψη χρόνου» και «ατομικά / ψυχολογικά εμπόδια», όπου οι γυναίκες χιονοδρόμοι παρουσίασαν υψηλότερες τιμές σε σχέση με τους άνδρες χιονοδρόμους. Το παραπάνω αποτέλεσμα έρχεται σύμφωνο με προηγούμενες έρευνες των Jackson και Henderson (1995) και Alexandris και Carroll (1997b), οι οποίες υποστήριζαν ότι οι γυναίκες αντιλαμβάνονται με περισσότερη ένταση τα ενδοπροσωπικά εμπόδια στην αναψυχή γενικά και στη χιονοδρομία αναψυχής

Διοίκηση Αθλητισμού και Αναψυχής 4(2), 2-21

ειδικότερα (Κουθούρης και συνεργάτες, 2005) από ό,τι οι άνδρες. Αυτό θα πρέπει να ληφθεί σοβαρά υπόψη από τους υπεύθυνους προώθησης των χιονοδρομικών κέντρων, καθώς θα πρέπει να γίνει προσπάθεια να διερευνηθεί η αγορά και να αυξηθεί η συμμετοχή των γυναικών στη χιονοδρομία αναψυχής.

Διαφορές λόγω οικογενειακής κατάστασης μεταξύ των ομάδων «ελεύθεροι» και «παντρεμένοι» δεν βρέθηκαν σε κανέναν από τους παράγοντες σε αντίθεση με την έρευνα των Κουθούρη και συνεργατών (2005), οι οποίοι εξετάζοντας τους ανασταλτικούς παράγοντες συμμετοχής στη χιονοδρομία αναψυχής βρήκαν ότι το εμπόδιο του οικονομικού κόστους για τη συμμετοχή στη συγκεκριμένη δραστηριότητα λειτουργούσε ανασταλτικά περισσότερο στους «άγαμους» από ό,τι αντίστοιχα στους «έγγαμους».

Διαφορές λόγω εκπαίδευσης βρέθηκαν μόνο στον παράγοντα έλλειψη ενδιαφέροντος μεταξύ αποφοίτων δημοτικού και αποφοίτων Λυκείου, Ι.Ε.Κ. και Α.Ε.Ι. με τους απόφοιτους δημοτικού να σημειώνουν τις ψηλότερες τιμές σε σχέση με τους αποφοίτους Γυμνασίου/ Λυκείου, Ι.Ε.Κ. και Α.Ε.Ι. φανερώνοντας ότι το εμπόδιο της έλλειψης ενδιαφέροντος για τη συμμετοχή στη χιονοδρομία αναψυχής λειτουργεί ανασταλτικά περισσότερο στους αποφοίτους δημοτικού από ό,τι αντίστοιχα στους μορφωμένους. Αυτό έρχεται σύμφωνο εν μέρη με την έρευνα των Alexandris et al., (1997b), οι οποίοι βρήκαν ότι τα άτομα χαμηλού μορφωτικού επιπέδου είχαν αυξημένη αντίληψη για τους ανασταλτικούς παράγοντες, αφού τα ενδοπροσωπικά εμπόδια, η έλλειψη χρόνου, η έλλειψη ενδιαφέροντος, τα οικονομικά/ η πρόσβαση και η έλλειψη παρέας βίωνονταν πιο έντονα από τα άτομα αυτά. Τα αποτελέσματα αυτά σχετίζονται προφανώς με την περιορισμένη αθλητική εμπειρία τους, τις λιγότερες γνώσεις και την περιορισμένη πληροφόρηση για την ύπαρξη δράσεων αναψυχής και τη συμμετοχή σε αυτές.

Για τη δημογραφική μεταβλητή «ηλικία» η παρούσα έρευνα δεν έδειξε κάποια στατιστικά σημαντική διαφορά και αυτό είναι σύμφωνο με τα αποτελέσματα της έρευνας των Κουθούρη και συνεργατών (2005), όπου οι διαφορές στην αντίληψη των ανασταλτικών παραγόντων μεταξύ διαφορετικών ηλικιακών ομάδων στη χιονοδρομία αναψυχής ήταν μηδενικές.

Όσον αφορά τη συχνότητα συμμετοχής τα αποτελέσματα της έρευνας μας συμφωνούν με την αρνητική σχέση μεταξύ των ανασταλτικών παραγόντων και της συχνότητας συμμετοχής που βρέθηκε σε πρόσφατες έρευνες (Alexandris & Carroll, 1997a,b· Alexandris et al., 2002, Κουθούρης, Αλεξανδρής και Γκόλτσος, 2005). Όμως δεν θα πρέπει να παραλείψουμε και τα αποτελέσματα παλαιότερων ερευνών που υποστηρίζουν ότι οι ανασταλτικοί παράγοντες δεν εμποδίζουν οριστικά και πάντα τη συμμετοχή (Kay & Jackson, 1991· Shaw, Bonen & McCabe, 1991). Η θεωρία της διαπραγμάτευσης των ανασταλτικών παραγόντων στην έρευνα των Jackson και συνεργατών (1993) φαίνεται να επεξηγεί το γεγονός ότι η συμμετοχή σε δραστηριότητες αναψυχής δεν εξαρτάται από την έλλειψη ανασταλτικών παραγόντων αλλά από την επιτυχή διαπραγμάτευσή τους, καθώς όλοι οι άνθρωποι συναντούν εμπόδια κάποιοι, όμως, μέσω της παρακίνησης (Alexandris et al., 2002) και της προσωπικής τους στάσης, καταφέρνουν να τα ξεπεράσουν και να οδηγηθούν τελικά στη συμμετοχή.

Διοίκηση Αθλητισμού και Αναψυχής 4(2), 2-21

Συμπερασματικά, στην παρούσα έρευνα τονίζεται για άλλη μια φορά ο παράγοντας «οικονομικά - πρόσβαση» ως ο πιο ισχυρός ανασταλτικός παράγοντας συμμετοχής στη χιονοδρομία αναψυχής στην Ελλάδα.

Τα έξοδα πρόσβασης στα χιονοδρομικά κέντρα είναι υψηλά (έξοδα μετακίνησης, κάρτες για λιφτ, καφέ, σνακ, φαγητό), συνεπώς η εφαρμογή των κριτηρίων τμηματοποίησης της αγοράς από τις διοικήσεις των χιονοδρομικών κέντρων θα μπορούσε να συμβάλει στην αύξηση της συμμετοχής αλλά και η δημιουργία νέων εγκαταστάσεων θα βοηθούσε στη λύση των προβλημάτων πρόσβασης.

Ακόμη η έλλειψη παρέας θα μπορούσε πολύ εύκολα να αντιμετωπιστεί εάν διοργανώνονταν συστηματικά τα Σαββατοκύριακα εκδρομές σε διαφορετικά χιονοδρομικά κέντρα κάθε φορά μέσω συλλόγων, δήμων αλλά ακόμη και εταιρειών ούτως ώστε τα άτομα να μπορέσουν να κοινωνικοποιηθούν, να επικοινωνήσουν και να δημιουργήσουν σχέσεις με άλλα άτομα έχοντας ως ενωτικό στοιχείο τη χιονοδρομία αναψυχής.

Επιπλέον θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν μεγαλύτερα δείγματα και οι μελέτες να είναι διαχρονικές (από χρόνο σε χρόνο με τους επαναλαμβανόμενους πελάτες) καθώς και να γίνει σύγκριση μεταξύ των χιονοδρομικών κέντρων, αφού οι διάφορες κλιματολογικές, μορφολογικές και γεωγραφικές συνθήκες τους πιθανόν να επηρεάζουν σημαντικά κάποιους παράγοντες.

Τέλος η ύπαρξη τμημάτων μάρκετινγκ στη διοίκηση των χιονοδρομικών κέντρων που θα στελεχώνονται από άτομα εξειδικευμένα, με γνώσεις, εμπειρίες και όρεξη, θα μπορούσε να συμβάλει ουσιαστικά στην εξάλειψη των ανασταλτικών παραγόντων και στην προώθηση της συμμετοχής.

Τα χιονοδρομικά κέντρα στην Ελλάδα δεν θα έχουν τίποτα να ζηλέψουν από άλλα γειτονικών χωρών, εάν γίνει σωστή χρήση της τεχνολογίας, εάν εφαρμοστούν στρατηγικά πλάνα μάρκετινγκ και εάν το ανθρώπινο δυναμικό συνεργαστεί αρμονικά έχοντας κοινούς στόχους και σκοπούς.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Ainsworth, B. E. (2000). Issues in the assessment of physical activity in women. *Res Q Exerc Sport*, 71(2): 537 - 542.
- Alexandris, K., Barkoukis, V., Tsorbatzoudis, H., Grouios, G. (2003). A study of perceived constraints on a community - based physical activity program for the elderly in Greece. *Journal of Aging and Physical Activity*, 11, 305 - 318.
- Alexandris, K. & Carroll B. (1997a). An analysis of leisure constraints based on different recreational sport participation levels: Results from a study in Greece. *Leisure Sciences*, 19, 1-15.
- Alexandris, K. & Carroll B. (1997b). Demographic differences in the perception of constraints on recreational sport participation: Results from a study in Greece. *Leisure Studies*, 16, 107-125.

- Alexandris, K. & Carroll, B. (1999). Constraints on Recreational Sport Participation in Adults in Greece: Implications for Providing and Managing Sport Services. *Journal of Sport Management*, 13, 317 – 332.
- Alexandris, K., Kouthouris, Ch., and Girgolas, G. (2007). Investigating the Relationships among Motivation, Negotiation and Intention to Continuing Participation: A Study in Recreational Alpine Skiing. *Journal of Leisure Research*.
- Alexandris, K., Kouthouris, Ch., and Meligdis, A. (2006). Increasing Customers Loyalty in a skiing Resort: The Contribution of Place Attachment and Service Quality. *International Journal of Contemporary Hospitality Management*, 18 (5), 414 – 425.
- Alexandris, K. & Palialia, E. (1999). Measuring customer satisfaction in fitness centers in Greece: an exploratory study. *Managing Leisure*: 4, 218-228.
- Alexandris, K., Tsorbatzoudis, C., & Grouios, G. (2002). Perceived constraints on recreational sport participation: Investigating their relationship with intrinsic motivation, extrinsic motivation and amotivation. *Journal of Leisure Research*, 34, 233 - 252.
- Biddle, S., Goudas, M. & Page, A. (1994). Social - psychological predictors of self-reported actual and intended physical activity in a university workforce sample. *Br J Sports Med*, 28, (3): 160 - 163.
- Booth, M. L., Bauman, A., Owen, N. & Christopher, J. G. (1997). Physical activity preferences, preferred sources of assistance and perceived barriers to increased activity among physically inactive Australians. *Prev. Med*, 26 (1): 131-137.
- Chick, G. & Dong, E. (2003). Possibility of refining the hierarchical model of leisure constraints through cross-cultural research. *Proceedings of the 2003 Northeastern Recreation Research Symposium*.
- Cortina, J.M (1983). *What is coefficient alpha? An examination of theory and applications*. *Journal of Applied Psychology*, 78, 98-104.
- Crawford, D. & Godbey, G. (1987). Reconceptualizing barriers to family leisure. *Leisure Sciences*, 9, 119-127.
- Crawford, D., Jackson, E. & Godbey G. (1991). A hierarchical model of leisure constraints. *Leisure Sciences*, 13, 309 - 320.**
- DeVellis, R.F. (1991) *Scale development: Theory and Applications*. Applied Social Research Methods Series volume 26. London: Sage Publications.
- Dunlap, J. & Barry H. (1999). Overcoming Exercise Barriers in older Adults. *The physician and sportsmedicine*. 27 (11).
- Grouios, G., Kouthouris, Ch., & Bagiatis, K. (1993). The effect of Physical Practice, Mental Practice and Video Demonstration Practice on the Learning of skiing skills. *International Journal of Physical Education*, 30, (3), 25 – 28, & (4), 31 – 32.
- Henderson, K. A., Bedini, L. A., Hecht, L. & Schuler, R. (1995). Women with physical disabilities and the negotiation of leisure constraints. *Leisure Studies*, 14, 17-31.
- Henderson, K.A., & Bialeschki, M. (1993). Negotiation constraints to women's physical recreation. *Society and Leisure*, 16, 389-412.

Διοίκηση Αθλητισμού και Αναψυχής 4(2), 2-21

- Hubbard, J., & Mannell, R. (2001). Testing competing models of the leisure constraint negotiation process in a corporate employee recreation setting. *Leisure Sciences*, 23, 145 – 163.
- Hudson, S., & Cross, P. (2004). Sports Tourism Destinations: Issues and Analysis James Higham. Chapter 14: Winter Sports destinations: dealing with seasonality, 188-198.
- Iso-Ahola, S. & Mannell, R. (1985). Social and psychological constraints on leisure. In M. G. Wade (Ed.), *Constraints on Leisure* 11-151.
- Jackson, E. L., Crawford, D., & Godbey, G. (1993). Negotiation of Leisure constraints. *Leisure Sciences*, 15, 1 – 12.
- Jackson, E. L. & Scott D. (1999). Constraints to leisure. In E. Jackson & T. Burton (Eds.), *Leisure studies: Prospects for the twenty-first century* 299-317. State College, PA: Venture.
- Jackson, E. L. & Henderson, K. (1995). Gender based analysis of leisure constraints. *Leisure Sciences*, 17, 31- 51.
- Jackson, E. L. (1993). Recognizing patterns of leisure constraints: Results from alternative analyses. *Journal of Leisure Research*, 25, 129 - 149.
- Kay, T. & Jackson, G. (1991). Leisure despite constraint: The impact of leisure constraints on leisure participation. *Journal of Leisure Research*, 23, 301-313.
- Kouthouris, Ch. (2005). Investigating Demographic and Attitude Characteristics of Recreational Skiers: An Application of Behavioral Segmentation. *The Sport Journal, United States Sports Academy*, 8 (4). σ; ; ; ; ;
- Marcus, B. H., Pinto, B. M. & Simkin, L. R. (1994). Application of theoretical models to exercise behavior among employed women. *Am J Health Promot.* 9 (1): 49 - 55.
- McKenzie, T. L., Sallis, J. F., Nader, P. R., Broyles, S. L. & Nelson, J. A. (1992). Anglo - and Mexican - American preschoolers at home and at recess. Activity patterns and environmental influences. *Journal of Developmental and Behavioral Pediatrics.* 13: 173 - 180.
- Michalopoulos, M., Zisi, V., Malliou, P., & Godolias, G. (2004). Habitual activity and motor function in an urban Greek Elderly Population. *Journal of Human Movement Studies*, 46, 519 - 530.
- Pate, R. R., Long, B. J. & Health G. (1994). Descriptive epidemiology of physical activity in adolescents. *Pediatric Exercise Science*, 6: 434 - 447.
- Raymore, L. A., Godbey, G. C. & Crawford, D. W. (1994). Self-esteem, gender, and socioeconomic status: Their relation to perceptions of constraint on leisure among adolescents. *Journal of Leisure Research*, 26, 99 -118.
- Romsa, G. & Hoffman, W. (1980). An application of non-participation data in recreation research: Testing the opportunity theory. *Journal of Leisure Research*, 12 321-328.
- Shaw, S., Bonen, A., & McCabe, J. (1991). Do more constraints mean less leisure? Examining the relationship between constraints and participation. *Journal of Leisure Research*, 23, 286 - 300.
- Searle, M. S. & Jackson, E. L. (1985). Socio-economic variations in perceived barriers to recreation participation among would-be participants. *Leisure Sciences*, 7, 227 – 249.

Διοίκηση Αθλητισμού και Αναψυχής 4(2), 2-21

- Theodorakis, Y., Goudas, M., Kourthouris, H. (1992). Change of attitudes toward skiing after participation in a skiing course. *Perceptual and Motor Skills*, 75, 272 - 274.
- Tsiotsou, R. (2003). General characteristics of ski resorts customers in Greece. *Physical Education and Sport* 5: 20 - 4.
- Tsiotsou, R. (2006). Using visit frequency to segment ski resorts customers. *Journal of Vacation Marketing*, 12, 15 - 26.
- Zunft, F. H., Friebe, D., Seppelt, B., Widhalm, K., Remaut de Winter, A., Vaz de Almeida, D. M., Kearney, M. J. & Gibney, M. (1997). Percieved benefits and barriers to physical activity in a nationally representative sample in the European Union. *Health Nutrition*: 2(1a), 153 - 160.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Κουθούρης, Χ. (1991). Η συμβολή των τροχοπέδλων στην εκμάθηση της βασικής τεχνικής στη χιονοδρομία κατάβασης. *Φυσική Αγωγή & Αθλητισμός*, 31: 21 - 34.
- Κουθούρης, Χ., Αλεξανδρή, Κ., Γιοβάνη, Χ. και Χατζηγιάννη, Ε. (2005). Ανασταλτικοί παράγοντες συμμετοχής στη χιονοδρομία αναψυχής. *Αναζητήσεις στη Φυσική Αγωγή και τον Αθλητισμό*, 3 (1), 55 - 63.
- Κουθούρης, Χ., Αλεξανδρή, Κ. και Γκόλτσος, Κ. (2005). Ανασταλτικοί παράγοντες συμμετοχής στο ποδόσφαιρο αναψυχής (γήπεδα μικρών διαστάσεων). *Φυσική Αγωγή & Αθλητισμός*, 6, 18 - 32.
- Κουθούρης, Χ., Αλεξανδρή, Κ. και Μπουντόλου, Μ. (2005). Στρατηγικές Διαπραγμάτευσης έναντι Ανασταλτικών Παραγόντων για Συμμετοχή στο Ποδόσφαιρο Αναψυχής. *Αναζητήσεις στη Φυσική Αγωγή και τον Αθλητισμό*, 3 (3), 255 - 263.
- Κουθούρης, Χ., Μελιγδής, Α., & Αλεξανδρή, Κ. (2006α). Αξιολόγηση της Ποιότητας των Υπηρεσιών με το Μοντέλο των Brady και Cronin. Η Περίπτωση του Χιονοδρομικού Κέντρου των Καλαβρύτων. *Άθληση και Κοινωνία* Τεύχος 41, 58 - 67.
- Κουθούρης, Χ., Νομικός, Ν., & Αλεξανδρή, Κ. (2006β). Επιβεβαίωση του Ιεραρχικού Μοντέλου των Ανασταλτικών Παραγόντων Συμμετοχής Φοιτητών στην Χιονοδρομία Αναψυχής. *Άθληση και Κοινωνία (Υπό κρίση)*
- Μιχαλοπούλου, Μ., Αγγελούσης Ν., Ζήση, Β., Βεντούρη, Μ., Κουρτέσης, Θ. και Μάλλιου, Π. (2006). Φυσική Δραστηριότητα Ατόμων 60 - 90 ετών στην Ελλάδα: Επιδράσεις Ηλικίας και Φύλου. *Αναζητήσεις στη Φυσική Αγωγή και τον Αθλητισμό*, 4(1), 87 - 96.
- Σταυρίδης, Α. & Φιλίππου Φ. (2004). Λόγοι αποχώρησης χορευτών από τις χορευτικές δραστηριότητες των Συλλόγων. *Αναζητήσεις στη Φυσική Αγωγή και τον Αθλητισμό*, 2 (2): 119 - 126.
- www.xionodromos.blogspot.com, Εβδομάδα των Καλαβρύτων, 2005.
- www.snowreport.gr Ελεύθερος Τύπος, 2007.

Perceived Constraints on Recreational Skiing Participation. Differences in the Perception of Constraints among Different Demographic Groups and the Participation Frequency.

**Sevastia Avourdiadou, Konstantinos Alexandris and
¹Charilaos Kouthouris**

Department of Physical Education and Sports Science
Aristotle University of Thessaloniki, Hellas

¹Department of Physical Education and Sports Science
University of Thessaly, Trikala, Hellas

Abstract

The present study aimed to investigate constraints on recreational skiing participation, as perceived by a sample of Greek skiers and possible differences in the perceptions of constraints among different demographic groups and the participation frequency. Three hundred and one (N=301) recreational skiers (65.1% males and 34.9% females) participated in the study. A scale of the questioner developed by Alexandris and Carroll (1997a) was used. For the statistical analysis, SPSS for Windows (12.0) was used (frequencies, reliability analysis, one- way ANOVA and t-test). Six constraint dimensions were revealed: lack of interest, individual / psychological, lack of partners, facilities / services, financial / accessibility and lack of time. Furthermore, the results revealed statistical significant differences between a) males and females in the individual / psychological dimension ($t=2.67$, $p<.01$) and lack of time ($t=-2.17$, $p<.05$) b) education at groups in the lack of interest ($F=2.87$, $p<.05$) and c) participation frequency for groups in all the dimensions ($p<.001$). The results of the study supported that different groups of skiers must be confronted by different communication ways from ski resorts managers and according to theirs particular demographic characteristics.

Key words: perceived constraints, recreational ski, demographic characteristics, participation frequency.

Στοιχεία επικοινωνίας

Αβουρδιάδου Σεβαστία, Msc.

Ασκληπιού 7^α,

54639, Θεσσαλονίκη,

Ελλάς.

e-mail to: savourdiadou@hotmail.com, seviav@phed.auth.gr